

LAUDATIO
în onoarea
Domnului Prof.univ.dr. Constantin Roșca,
cu ocazia decernării înaltei distincții universitare de
DOCTOR HONORIS CAUSA
al Universității Agora din municipiul Oradea

Stimate domnule Profesor,
Stimați oaspeți
Onorată asistență

Aprecierea de care se bucură astăzi Universitatea Agora este rezultatul binemeritat al eforturilor pe care comunitatea noastră universitară le-a depus constant timp de peste un deceniu pentru afirmare pe multiple planuri în lumea academică din țară și din străinătate. Constatăm cu îndreptățită satisfacție că demersurile noastre profesionale, științifice și manageriale au avut un larg ecou în spațiul universitar românesc și s-au bucurat de sprijinul fără rezerve al facultăților de profil economic și juridic din țară, fără să mai vorbim de autoritățile naționale de evaluare academică și acreditare.

Drumul ascendent în planul imaginii, dar mai ales în conținutul calitativ al activităților didactice și de cercetare științifică desfășurate de universitatea noastră a fost trasat și cu sprijinul pe care personalități marcante ale școlii superioare românești ni l-au acordat în mod constant, dar mai ales în momentele cruciale, împărțându-se cu generozitate și dezinteresat din experiența managerială, didactică, de cercetare dar și de evaluare academică a domeniilor lor, ceea ce împreună au reprezentat adevărate modele pentru devenirea universitară a multora dintre noi. Sunt numeroase personalitățile care merită să fie citate dar, din rândul acestora, astăzi ne oprim la dl. profesor Constantin Roșca, căruia îi dedicăm acest eveniment științific, prin decernarea înaltului titlu academic de Doctor Honoris Causa la un moment în care împreună celebrăm împlinirea, de către domnia sa, a venerabilei vârste de 80 de ani.

Mărturisesc faptul că a scrie un laudatio pentru profesorul Constantin Roșca o fost o sarcină mult mai dificilă decât mă așteptam. Despre impresionanta și complexa activitate, ca și despre multiplele laturi ale puternicei sale personalități care îl definesc identitar, se pot spune foarte multe dar, acest eveniment special la care asistăm cu emoție și nespusă bucurie, mă determină să rezum bogata informație de care dispun.

Pentru a înlătura însă orice suspiciune de exces laudativ, doresc să precizez că prezentul omagiu nu este unul de complezență, dictat de dublul moment conjunctural mai sus amintit, ci se bazează pe recunoașterea faptului că viața, atunci când este trăită cu maximă intensitate în spiritul suprem al datoriei împlinite, fixează în mentalul colectiv modele ale spiritualității românești ce merită nu numai atenția contemporanilor, dar și recunoaștința lor pentru ca aceste modele să devină, peste generații, puternice motivații spre desăvârșire.

Remarcabil cadru universitar și reputat om de știință, domnul profesor Constantin Roșca este una dintre personalitățile academice reprezentative ale învățământului superior economic care, cu competență profesională, științifică și managerială, în calitate de membru al Comisiei economice din cadrul CNEAA și apoi de director executiv al AFER, cunoscând foarte bine realitățile din rețeaua facultăților noastre, și-a pus amprenta pe reformarea acestui segment de educație universitară în spiritul cerințelor contemporane.

Vasta și complexa sa activitate desfășurată cu abnegație și pasiune pe durata a 57 de ani dedicați studiului și creației științifice, ținuta academică, seriozitatea și conștiințiozitatea cu care și-a îndeplinit misiunea pe tot pe unde a lucrat, atitudinea calmă și căldura sufletească în comportament au fost recunoscute și apreciate în timp de către mai multe instituții și organisme care l-au gratulat în forme dintre cele mai diverse, precum:

- decorat cu medalia „Meritul pentru învățământ” clasa a III-a, în 2004, „pentru abnegația și devotamentul puse în slujba învățământului românesc”;
- de trei ori Doctor Honoris Causa, conferit de către: Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad (2 noiembrie 2007), Universitatea din Oradea (3 octombrie 2008) și Universitatea „Petru Maior” din Târgu-Mureș (15 ianuarie 2010);
- diploma „Honoris Causa” conferită de către Universitatea de Vest din Timișoara (3 noiembrie 2011), „în semn al înaltei considerații pentru adâncul său studiu în științe, pentru bună-voirea sa în a-i învăța pe discipoli, precum și pentru alesele-i scrieri”;
- conferențiar universitar evidențiat de Ministerul Învățământului (1987);
- 44 de distincții (diplome, medalii, insigne, premii) conferite de către 25 de entități instituționale, prin care se exprimă recunoașterea și aprecierea meritelor deosebite în slujba învățământului și cercetării științifice de profil economic (Institutul de Economie Națională din cadrul Academiei Române, ASE București, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Universitățile din Timișoara, Craiova, Târgu-Mureș, Galați, Constanța, Pitești, Suceava, Oradea, Universitatea Româno-Americană din București, AGER, Comitetul Român al Distribuției, AFR);
- Diploma și medalia „Cetățean de Onoare” al Comunei Osica de Sus, Jud. Olt;
- Diploma de onoare din partea Centralei Electrice de Termoficare Craiova.

Născut la 5 octombrie 1933 în comuna Osica de Sus din jud. Romanați, astăzi jud. Olt, după ce termină școala primară și gimnaziul în localitate natală și apoi școala medie tehnică de statistică la Caracal, la vârsta de 23 de ani, după studii strălucite urmate la Facultatea de Statistică din cadrul ISEP București, devine absolvent cu diplomă de merit, ca șef de promoție, iar în anul 1974, în urma unei minuțioase cercetări aplicative, sub conducerea Profesorului Stoian Petrescu – laureat al Premiului de Stat – obține titlul științific de doctor în economie la ASE București, cu teza de doctorat „Organizarea reparațiilor în centralele electrice din România”.

Debutază în cariera de economist la DRS Oltenia unde, confirmând pregătirea sa de excepție, s-a făcut remarcat de la primele sale contacte cu viața activă: la numai trei luni de la angajare, ca tânăr absolvent de facultate, i se încredințează funcția de adjunct șef de serviciu, pe care o exercită timp de 2 ani și jumătate, după care este promovat în funcția de șef al serviciului de analiză și sinteză, la aceiași instituție.

Îndeplinește apoi, succesiv, funcția de șef al serviciului de organizare la Întreprinderea Regională de Electricitate Craiova și pe cea de șef al serviciului plan-organizare la Întreprinderea Electrocentrale Craiova, entitate nou înființată în peisajul economic al Olteniei. Aici, pe lângă numeroasele inițiative personale privind organizarea model a celei mai mari unități energetice din țară, competența sa profesională este pusă în valoare și de către ministerul de resort în centralele electrice de producere a energiei electrice și termice, apoi ca membru în fundamentarea economică a organizării CIPEET – Centrala industrială de producere a energiei electrice și termice, sau ca membru în colectivul interministerial pentru corelarea rețelei de salarizare din ramura energiei electrice cu cea din industria constructoare de mașini.

Experiența celor 14 ani de activitate remarcabilă în economia reală și în instituții de sinteză economică este apoi valorizată în învățământul universitar, unde își desăvârșește în mod exemplar adevărata vocație, aceea de cadru didactic – titular și/sau asociat la Craiova, Pitești, Drobeta-Turnu Severin, Tg. Jiu -, prolific cercetător științific, responsabil și eficient manager universitar ca șef de catedră, secretar științific, prodecan, director de colegiu universitar sau rector de universitate particulară, precum și redactor de reviste științifice.

Preocupat mereu pentru creșterea competenței sale manageriale și profesional-științifice, urmează stagii de documentare-perfecționare în probleme de management universitar și de management al proiectelor europene, învățând din bunele practici universitare din Franța (Universitatea „Jean Monnet” din Saint Etienne în 1991 și 1992), Italia (Universitatea „S. Pio V” din Roma și Universitatea „Kore” din Enna în 2005), Polonia (Universitatea din Katowice în 2004), Ungaria (Universitatea „Corvinus” din Budapesta în 2006), Serbia (Universitatea din Bar în 1992, 1993 și 1994).

Cu profesionalismul care îl caracterizează în tot ceea ce întreprinde în spiritul exigenței față de lucrul bine făcut, dl. prof. a funcționat, la Ministerul Învățământului, ca membru în comisii pentru planuri de învățământ și programe analitice ale disciplinelor economice predate în învățământul tehnic și, apoi, timp de 5 ani, ca membru în Comisia de Științe economice din cadrul CNEAA, unde a avut o contribuție importantă la elaborarea sistemului de criterii și indicatori de evaluare a programelor de studiu și facultăților de profil economic, iar după aceea, ca expert evaluator încă 5 ani în CNEAA și ARACIS.

Rezonând la frământările actuale ale învățământului din țara noastră de a-și găsi calea spre stabilitate și evoluție pozitivă, dl. prof. Constantin Roșca, împreună cu alte minți luminate din sistem, a înțeles necesitatea reformei și răspunderea învățământului universitar pentru viitorul societății românești și pentru integrarea acestuia în spațiul european. Cunoscând, ca puțini de altfel, bunele și mai puțin bunele din rețeaua facultăților de economie de la noi, a inițiat și a avut un rol esențial în constituirea Asociației Facultăților de Economie din România și, apoi, la organizarea și consolidarea acesteia, ca director executiv, de la fondare și până în prezent (aproape 9 ani de zile).

Fire deschisă la colaborare, altruist ca nimeni altul (nimic pentru dânsul, totul pentru școală), împărtășește celorlalți tot ce are mai bun. Astfel, îndeplinindu-și cu devotament misiunea ce și-a asumat-o pentru îndrumarea și coordonarea activităților Asociației, profesorul Constantin Roșca a sprijinit, fără rezerve, facultățile membre, corpul profesoral și de cercetare, studenții acestora pentru a se forma și dezvolta în spiritul valorilor academice, contribuind la ridicarea standardelor de calitate ale școlii superioare economice din țara noastră.

De la tribuna amfiteatrelor și laboratoarelor universitare, pe care le-a onorat și înnobilit timp de peste trei decenii și jumătate, dar și cu prilejul olimpiadelor studentești și al școlilor de vară organizate de către AFER, prin elocvența discursului academic, cu eleganța și tactul pedagogic ce îl caracterizează insuflă studenților, masteranzilor, doctoranzilor săi, colegilor de echipă interesul, dragostea și responsabilitatea pentru lucrul asumat, seriozitate în pregătire, respectul față de școală și valorile ei perene, iubirea de țară, larga deschidere pentru nou și spiritul de colaborare în echipă pentru formarea de competențe autentice, absolut necesare exercitării profesiei de economist.

Bogăția de idei transmise prin cursurile sale de economia și organizarea ergonomică a muncii, managementul resurselor umane, economia și gestiunea firmei, managementul producției, strategii și politici de resurse umane, pregătirea continuă și gestionarea carierei, expresie a expertizei domniei sale în domenii actuale ale cunoașterii contemporane, a captivat atenția și interesul tuturor celor care au luat parte la expunerile Domniei sale.

Avid mereu de cunoaștere, dotat cu reale aptitudini de cercetător, interesat mereu de tot ceea ce este perfectibil și obsedat de un puternic simț al răspunderii profesionale și civice, dl. prof. Constantin Roșca, în tot timpul activității sale a fost și este pătruns de adevărul axiomatic al îmbinării organice dintre activitatea didactică și cea de cercetare științifică pe care a desfășurat-o fără întrerupere cu rezultate notabile și pe care o desfășoară și acum cu asiduitate prin ampla cercetare a comportamentului managerial în organizațiile economice din țara noastră, cercetare la care participă cadre didactice și studenți din cca 30 de facultăți din țară. Profesorul Constantin Roșca a fost și este omul care nu trece nepăsător pe lângă ceea ce

„nu merge”. A fost și este omul căruia „îi pasă”, omul care, prin atitudinea sa pro activă, și-a orientat cu predilecție preocupările științifice spre cercetarea aplicativă, acel tip de cercetare menită să descopere inadvertențele existente mai ales la nivelul organizațiilor economice cât și în profil teritorial, să caute și să găsească soluții de îndreptare.

Întreaga sa activitate științifică desfășurată fără întrerupere din primele luni ale încadrării sale ca tânăr absolvent de facultate și până în prezent este concretizată în aproape 550 de produse realizate ca unic autor sau în colaborare, precum: 69 de cărți, manuale universitare, caiete de lucrări practice și îndrumătoare de proiectare a organizării, monografiile și filme didactice, 108 teme de cercetare științifică, din care 6 proiecte cu finanțare europeană; 144 de articole publicate în reviste de specialitate sau publicații ale manifestărilor științifice; 225 de comunicări prezentate în evenimente științifice organizate în țară sau în străinătate.

Preocupările domniei sale în domeniul științific acoperă o arie tematică deosebit de generoasă, fiind focalizate pe abordarea problematicii referitoare la resursele umane și organizarea ergonomică a proceselor de muncă; eficientizarea activităților din cadrul unităților economice; dezvoltarea economică în profil teritorial; cultura organizațională; ridicarea nivelului calitativ al învățământului universitar de profil economic; management și sistem informațional organizațional ș.a.

Remarcăm în mod deosebit faptul că elementele de noutate rezultate din vasta cercetare a domnului profesor au fost aduse în mod frecvent în laboratoarele și amfiteatrele universitare, îmbogățind cazuistica specifică disciplinelor predate studenților și masteranzilor săi.

Înțelegând rolul și importanța socială și morală a nobilei profesii de dascăl universitar, prin întreaga sa activitate didactică, științifică și managerială, dl. profesor Constantin Roșca a crescut și crește oameni pentru a asigura viitoarea dezvoltare a societății.

Respectat și îndrăgit de zecile de generații de economiști și ingineri la formarea cărora a contribuit cu competență pedagogică și grijă părintească, din 1990 când a dobândit calitatea de conducător de doctorat în management la Universitatea din Craiova a coordonat, până în 2008, finalizarea a 44 de teze de doctorat elaborate de către 28 de doctoranzi din rețeaua învățământului superior și 16 doctoranzi din economia reală. Este de remarcat că un număr apreciabil de doctori în management pe care i-a coordonat au parcurs toate treptele carierei didactice, inclusiv ale ierarhiei manageriale de la director de departament sau șef de proiect, până la rector și președinte de senat la universitățile din Craiova, Oradea, Timișoara, Tg. Jiu, sau manageri performanți în instituții financiar-bancare, sau oameni de afaceri de succes la Oradea, Craiova, Pitești, Drobeta-Turnu Severin.

Cunoscut și apreciat în mediul academic pentru pragmatismul său și gândirea introspectivă privind managementul și economia organizațiilor contemporane, a fost numit referent de specialitate în 51 de comisii pentru validarea și susținerea publică a tezelor de doctorat consacrate unor teme interdisciplinare de management general, managementul resurselor umane, ergonomie, cultură organizațională și economie aplicată, care au avut loc la Universitatea de Vest din Timișoara (15), Universitate „A.I. Cuza” din Iași (16), ASE București (8), Universitatea din Craiova (4), Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (1), Universitatea Politehnică din Timișoara (1), Universitatea de mine din Petroșani (1).

Izvorâte din cunoașterea profundă a realităților din economia reală și în învățământ, din societatea românească – în general – dl. prof. Constantin Roșca, observând inadvertențele, nu a trecut și nu trece cu ușurință peste ceea ce poate fi mai bun și mai bine, organizând o serie de acțiuni care vizează progresul, precum: echipe de cercetare științifică inter și pluridisciplinară, manifestări științifice cu participare națională și internațională (simpozioane, conferințe, colocvii, work-shop-uri, consfătuiri, reuniuni de consultare colegială, competiții studențești), asocieri (CASIM, AFER, SSMAR).

Cu aplecare deosebită spre cunoaștere, cu o largă deschidere spre colaborare, cu un comportament politicos, plin de deferență și înțelegere binevoitoare față de semenii, este omul care cultivă cu ușurință prietenii intelectuale, străduindu-se să-i înțeleagă pe ceilalți și să învețe de la dânsii, apreciindu-le valoarea profesional-științifică și umană. A scris și publicat caracterizări binemeritate despre prestigioase personalități științifice, universitare și manageriale, academicieni și profesori universitari precum: Gheorghe Zaman, Ioan Talpoș, Ion Dănăiață, Nicolae Istudor, Ioan Abrudan, Ion Bulborea, Oprea Călin, Ioan Curtu, Constantin Popescu, Liviu Onoriu Marian, Valentina Vasile, Viorel Lefter, Constantin Brătianu, Costache Rusu, Gheorghe Barbu.

Domnul prof. Constantin Roșca are o colaborare de aproape 14 ani cu instituția noastră, fiind pentru fondatori sfătuitorul prețios care împărțea cu dărnicie din experiența academică, lucru absolut necesar pentru o universitate aflată la început de drum, numărându-se printre cei mai devotați prieteni ai Universității Agora.

Profesorul Constantin Roșca reprezintă pentru noi întruchiparea spiritului blând și înțelept, intelectualul desăvârșit, dascăl și slujitor pe tărâmul științei și al cunoașterii, personalitatea care ne-a îndrumat și povățuit mereu cu aceeași dragoste, cu aceeași generozitate și înțelegere. Calm, bonom, mereu jovial, corect și cinstit, oricând oferindu-și ajutorul, multe din cadrele didactice ale universității noastre, astăzi profesori sau conferențieri îi datorează mult, toți cei care am lucrat cu dânsul amintindu-ne cu plăcere întâlnirile de lucru, sfaturile și încurajările sale.

Acum, când Profesorul nostru împlinește 80 de ani, suntem bucuroși pentru că avem prilejul să-l omagiem, să-l cinștim cum se cuvine, să-i mulțumim pentru tot ceea ce ne-a oferit de-a lungul celor peste trei decenii de când îl cunoaștem și de când ne este alături.

Prof.univ.dr. Adriana Manolescu

Președintele Senatului Universității Agora din municipiul Oradea